Rubriek onder verantwoordelijkheid van de Stichting
www.notarielestichting.nl

Stichting tot Bevordering der Notariële Wetenschap

Art. 2:107a BW – wel of niet analoog van toepassing op de bv?

Hof Amsterdam, 7 april 2021 ECLI:NL: GHAMS:2021:1018 *(Human Concern)*

Inleiding

In art. 2:107a BW worden bestuursbesluiten genoemd die onderworpen zijn aan goedkeuring door de algemene vergadering. Het betreft besluiten omtrent een belangrijke wijziging van de identiteit of het karakter van de vennootschap of de onderneming (lid 1, aanhef). Daaronder worden in ieder geval gerekend besluiten tot (a) overdracht van de onderneming of vrijwel de gehele onderneming aan een derde; (b) het aangaan of verbreken van een duurzame samenwerking dan wel het optreden als volledig aansprakelijke vennote van een commanditaire vennootschap of vennootschap onder firma, indien dit van ingrijpende betekenis is voor de vennootschap;[1] en (c) het nemen of afstoten van een deelneming in het kapitaal van een vennootschap ter waarde van ten minste een derde van het bedrag van de activa volgens de (geconsolideerde) balans met toelichting.

In de regeling voor de bv ontbreekt een met art. 2:107a BW overeenkomende regeling. Reeds spoedig na de invoering van art. 2:107a BW ontstond een discussie over het antwoord op de vraag of de regeling niet ook van overeenkomstige toepassing is op de bv. Zowel in de literatuur als in de jurisprudentie worden hierover verschillende standpunten ingenomen.[2] Betrekkelijk recent deden de rechtbank Amsterdam en het hof Amsterdam hierover tegenovergestelde oordelen het licht zien.[3] Waar de rechtbank van oordeel was dat art. 2:107a BW van overeenkomstige toepassing is, oordeelde het hof dat dit niet het geval is. Ik denk dat het hof het in deze uitspraak bij het rechte eind heeft. Daarmee zijn evenwel nog niet alle vragen beantwoord.

Analoge toepassing van art. 2:107a BW?

Uit het arrest is op te maken dat in de onderhavige casus is bepleit dat art. 2:107a BW analoog moet worden toegepast op de bv. Hierbij werd ook art. 2:8 BW betrokken.[4] Het hof gaat hier niet in mee, waarbij het aansluiting zoekt bij rechtspraak van de Hoge Raad over de verhouding tussen het bestuur enerzijds en de algemene vergadering anderzijds. In essentie houdt deze rechtspraak in dat uit art. 2:8 BW noch uit art. 2:9 BW een verplichting van het bestuur voortvloeit om de algemene vergadering in zijn besluitvorming te betrekken als het gaat om handelingen waartoe het bestuur bevoegd is.

> "In het bijzonder de in het handelsverkeer vereiste rechtszekerheid verzet zich ertegen dat bij het ontbreken van een wettelijke of statutaire regeling de algemene vergadering van aandeelhouders zodanig verstrekkende bevoegdheden zouden toekomen enkel op grond van regels van ongeschreven recht, die afhankelijk van de omstandigheden van het concrete geval toepassing zouden moeten vinden."[5]

Op zichzelf kan moeilijk worden ontkend dat deze jurisprudentie een valide argument is dat pleit tegen analoge toepassing van art. 2:107a

1. Hierna samengenomen onder 'duurzame samenwerking'.
2. Zie o.m. Asser/Van Solinge & Nieuwe Weme 2-IIb 2019/23; Van Schilfgaarde/Winter, Wezeman & Schoonbrood, *Van de BV en NV* 2017/42. Anders: Slagter|Assink, *Compendium* 2013, p. 719-720.
3. Rb. Amsterdam 23 februari 2021, ECLI:NL:RBAMS: 2021:2618. Hof Amsterdam, 7 april 2021 ECLI:NL: GHAMS:2021:1018, *JOR* 2021/201 m.nt. T. Salemink (*Human Concern*). Zie voor meer jurisprudentie hierover Asser/Van Solingen & Nieuwe Weme 2-IIb 2019/23.
4. Of dit laatste is gedaan met als doel om het betoog te ondersteunen dat art. 2:107a BW steeds analoog moet worden toegepast op de bv of om te betogen dat daarvoor in deze specifieke casus aanleiding was, is mij uit het arrest niet duidelijk geworden.
5. HR 13 juli 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA7970, *JOR* 2007/178 m.nt. M.P. Nieuwe Weme, *(ABNAMRO)*, ro. 4.4. Zie ook HR 21 februari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF1486, *NJ* 2003/182 m.nt J.M.M. Maeijer *(HBG/Boskalis)*, ro. 6.4.2.

BW op de bv. Althans voor zover het gaat 'om handelingen waartoe het bestuur bevoegd is'.[6] Analoge toepassing zou dan immers leiden tot een resultaat dat niet harmonieert met deze uitspraken. Voor zover het handelingen betreft die niet tot het besturen kunnen worden gerekend, zou analoge toepassing ertoe leiden dat een aan de algemene vergadering toekomende (initiërende) bevoegdheid ex art. 2:217 BW wordt ontnomen en gereduceerd tot goedkeuringsrecht.[7] Ook dit is geen goed resultaat. Over de (kern)vraag of een bepaalde handeling behoort tot de bevoegdheid van het bestuur of algemene vergadering kom ik nog te spreken.

Een meer algemene vraag is of het leerstuk van analoge toepassing zich leent voor een uitbreiding van het materiële toepassingsbereik van art. 2:107a BW. Analoge toepassing is – kort gezegd – een methode van rechtsvinding waarbij een regeling wordt toegepast op een geval waarvoor zij niet is geschreven. Voor analoge toepassing is een rechtvaardiging vereist omdat een regel wordt toegepast op een situatie waarvoor zij niet is geschreven. Deze rechtvaardiging bestaat hierin dat het antwoord op een rechtsvraag voor situatie A niet uit de wet of wetsystematiek kan worden afgeleid – er is een leemte – maar wel voor situatie B en voorts dat voor wat betreft het antwoord op de desbetreffende rechtsvraag het verschil tussen betrokken situaties van geen belang is. De voor situatie B geschreven regel kan dan overeenkomstig het principe dat gelijke gevallen gelijk moeten worden behandeld, worden toegepast op situatie A.[8]

Past men deze uitgangspunten toe op de vraag of art. 2:107a BW analoog van toepassing is op de bv, dan blijkt dat dit niet zo vanzelfsprekend is. Men kan van mening zijn dat de bv, waar het gaat om de in dat artikel geregelde gevallen, niet verschilt van de nv. Daar staat evenwel tegenover dat het met art. 2:107a BW overeenstemmende art. 2:217a BW in het wetgevingsproces bewust is geschrapt. De hieraan ten grondslag liggende overweging was kort gezegd dat bij de bv, gezien haar specifieke kenmerken, deze regeling "zou leiden tot overregulering en formaliteiten in het leven [zou] roepen die inhoudelijk niets toevoegen."[9] Naar het oordeel van de wetgever zijn de nv en de bv derhalve voor de toepassing van de onderhavige regeling niet als gelijk te beschouwen. Men zie in dit verband ook ro. 4.8 in de ABN AMRO-beschikking,[10] waarin de Hoge Raad overweegt dat het eerste lid van art. 2:107a BW

> "geen analoge toepassing [kan] vinden als het gaat om een aangelegenheid die zozeer "raakt aan" gevallen die in deze bepaling (…) zijn voorzien (…) nu blijkens de wetsgeschiedenis (…) de wetgever juist omwille van de rechtszekerheid zodanig ruime reikwijdte aan deze bepaling heeft willen onthouden."

Welnu, ten aanzien van art. 2:107a BW is duidelijk dat de wetgever heeft gewild dat deze regeling niet zal gelden voor de bv. Voor analoge toepassing van art. 2:107a BW is dan inderdaad geen ruimte meer. Uiteraard kan men het met de keuze van de wetgever eens zijn of niet, zoals dat met meer keuzes het geval is.[11] Aan de conclusie doet dit evenwel niet af.

Daarbij komt dat men kan betwijfelen of er ter zake van de in art. 2:107a BW geregelde besluiten sprake is van een leemte in de wet. De vraag die speelt bij deze besluiten is immers welk orgaan waartoe bevoegd is en op zichzelf is dit geregeld. Immers het bestuur is bevoegd tot besturen, behoudens statutaire beperkingen (art. 2:239 lid 1 BW). Kan een aangelegenheid niet meer tot 'besturen' worden gerekend, dan is de algemene vergadering bevoegd (art. 2:217 lid 1 BW). Er is op dit punt dus geen leemte.[12] Dit laat onverlet dat niet altijd op voorhand duidelijk zal zijn wat nog behoort tot besturen en wat daarbuiten valt, maar dat is onvermijdelijk. Interpretatiekwesties en grensgevallen zullen zich altijd kunnen voordoen. Dat is bij art. 2:107a BW niet anders.[13]

6. De vraag of en wanneer uit art. 2:9 BW in besloten verhoudingen kan voortvloeien dat het bestuur overwogen of voorgenomen transacties met de algemene vergadering behoort te bespreken, laat ik hier rusten.
7. Anders K.H.M. de Roo, *Bestuur van rechtspersonen,* diss VU, ZIFO-reeks dl. 34, Deventer: Kluwer 2021, p. 436, die meent dat art. 2;107a BW geen bevoegdheid toekent aan het bestuur.
8. Zie Asser-Scholten, *Algemeen deel,* 3e druk, Zwolle: W.E.J. Tjeenk Willink1974 § 15; Pitlo, *Het systeem van het Nederlands privaatrecht,* 7e druk, Arnhem: Gouda Quint 1978, p. 28 e.v.
9. *Kamerstukken II* 2001/02, 28 179, nr. 5 (NnavV), p. 18.
10. HR 13 juli 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA7970.
11. Wat ik bijvoorbeeld, om het bij art. 2:107a BW te houden, minder goed begrijp, is waarom dit niet van toepassing is verklaard op beursgenoteerde bv's (art. 2:187 BW).
12. Terzijde merk ik op dat 'medebeslissingsbevoegdheid' van bestuur en algemene vergadering (dus) ook niet goed past in de wettelijke systematiek waarin óf het bestuur óf de algemene vergadering bevoegd is. Vgl. Asser/Van Solinge & Nieuwe Weme 2-IIb 2019/23.
13. Men denke aan open begrippen als 'belangrijke wijziging van de identiteit of het karakter' en 'ingrijpende betekenis'. Ook over de uitleg van lid 1 sub c is een levendige discussie gaande. Zie o.m. K.H.M. de Roo, a.w. (noot 7), p. 438 e.v.

Het bovenstaande voert tot de conclusie dat er op basis van de wetshistorie en jurisprudentie geen grond is voor analoge toepassing van art. 2:107a BW op de bv.

Als niet art. 2:107a BW, wat dan?

Uit het voorgaande volgt dat voor het antwoord op de vraag welk orgaan bij de bv bevoegd is om te besluiten over een van de aangelegenheden genoemd in art. 2:107a BW, bepalend is of de voorliggende kwestie kan worden gerekend tot 'besturen' of niet. Zo ja, dan is het bestuur bevoegd, zo neen, dan is het bestuur niet bevoegd. Is het bestuur niet bevoegd en wil het graag die handeling(en) verrichten, dan moet het daartoe een voorstel aan de algemene vergadering voorleggen. Is het bestuur wel bevoegd, dan kan het in beginsel die handeling verrichten zonder de algemene vergadering te consulteren.[14] Onder omstandigheden kan dit anders zijn, bijvoorbeeld als het bestuur de algemene vergadering de toezegging heeft gedaan dat het de handeling niet zal verrichten dan nadat het de algemene vergadering hierover heeft geraadpleegd. Ook toezeggingen gedaan binnen de rechtspersoonsorde kunnen niet zomaar veronachtzaamd worden.[15] Maar dit terzijde.

De flexibiliteit die de wetgever hier in het bv-recht heeft gelaten, brengt mee dat de afbakening van de bevoegdheid tussen het bestuur en de algemene vergadering afhankelijk is van de concrete situatie of zo men wil, contextueel bepaald is. Dit blijkt ook uit de hierna te bespreken HBG-beschikking, waarin de afbakening van de bestuursbevoegdheid werd gerelateerd aan dat wat 'het beleggend publiek' als essentiële kenmerken van de aard en structuur van de onderneming mochten verwachten. Naar ik meen kunnen ook in de aard van de vennootschap beperkingen van het bestuursdomein besloten liggen. Naast statutaire, contractuele en eventuele andere regelingen – bijvoorbeeld een familiestatuut – spelen hierbij de mate waarin de aandeelhouders op elkaar en op de vennootschap zijn betrokken een rol. Bijvoorbeeld bij een joint venture-bv met enkele aandeelhouders, pleegt in de statuten en/of aandeelhoudersovereenkomst te zijn beschreven bij welke handelingen de aandeelhouders moeten worden betrokken en op welke wijze.[16] Maar ook zonder dergelijke regelingen ligt mijns inzien in de aard van de vennootschappelijke verhoudingen besloten dat de joint venture partners op wezenlijke punten het beleid en de strategie bepalen. De bv dient er immers toe om *hun* samenwerking gestalte te geven en het bestuur heeft dit te respecteren.[17] De bestuursbevoegdheid ex art. 2:239 BW is daarom in dergelijke gevallen me dunkt beperkter dan bij een beursgenoteerde vennootschap.[18] Inmiddels kan de mate van betrokkenheid van aandeelhouders op elkaar en op de vennootschap verschillen. Waar in een concrete situatie bij de bv de grens ligt tussen wat nog des bestuurs is en waar die grens wordt overschreden, is daarom in het algemeen niet te zeggen. Niettemin kunnen enkele hoofdlijnen wel worden geschetst.

Een eerste vraag is of aan art. 2:107a BW in dit opzicht reflexwerking moet worden toegekend. In de kamerstukken is weliswaar gesuggereerd dat art. 2:107a BW aansluit bij de algemene opvattingen in literatuur en jurisprudentie over de afbakening van het bestuursdomein,[19] maar raadpleging van de belangrijkste handboeken en jurisprudentie uit die periode leert dat dit wat genuanceerder ligt. Over beslissingen die betrekking hebben op de inrichting van de vennootschap en vervreemding van (nagenoeg) de gehele onderneming bestond en bestaat inderdaad consensus. De verkoop van onderdelen van de onderneming werd evenwel gerekend tot de bevoegdheid van het bestuur en over het aangaan van joint ventures vond ik in de handboeken geen opmerkingen.[20] Hierover bestaat wel belangrijke jurisprudentie, waar ik zo op terugkom. Voor nu volstaat de constatering dat voor

14. Een ander punt is dat het bestuur gehouden kan zijn om eigener beweging (minderheids)aandeelhouders informatie te verschaffen over een voorgenomen transactie. Zie o.m. hof Amsterdam (OK), 8 mei 2002, JOR 2002/112 m.nt. J. Blanco Fernández (*EHT/Broadnet)* en 27 februari 2020, JOR 2020/203, m.nt. Hezer *(Fuelplants)*. Ik werk dat hier niet verder uit.
15. Men zie HR 21 februari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF1486, *NJ* 2003/182 m.nt J.M.M. Maeijer *(HBG/Boskalis)*, rov. 6.6.1, waarin de Hoge Raad overigens concludeerde dat dergelijke toezeggingen niet waren gedaan.
16. Zie over de werking van aandeelhoudersovereenkomsten o.m. van mijn hand 'Vennootschapsrechtelijke doorwerking, bestuursautonomie en bestuurstaak bij Joint Ventures na 'Cancun'', *Ondernemingsrecht* 2015/88.
17. Het richtsnoer waarnaar bestuurders zich moeten richten – het belang van de vennootschap – wordt immers mede bepaald door de inhoud van de afspraken tussen de aandeelhouders: HR 4 maart 2014, ECLI:NL:HR2014:797, *NJ* 2014/286 m.nt. P. van Schilfgaarde *(Cancun)*.
18. Waar strategiebepaling op grond van de wet dwingendrechtelijk een bevoegdheid is van het bestuur (immers 'in ieder geval': art. 2:129 lid 1 BW). Vgl. ook de beschikkingen van de Hoge Raad inzake ABN Amro (voormeld) en *Fugro/Boskalis* (ECLI:NL:HR:2018:652).
19. Kamerstukken II 2001/02, 28 179, nr. 3, p. 18 e.v.
20. Zie Asser-Maeijer 2-III 2000/258; Van der Heijden/Van der Grinten, Handboek voor de naamloze en besloten vennootschap, 1992/231.

het bepalen van de afbakening van het bestuursdomein en dat van de algemene vergadering, geen grond is om art. 2:107a BW bij de bv als leidend te beschouwen of, zo men wil, reflexwerking toe te kennen.[21]

Hoe moet de afbakening van het bestuursdomein dan wel worden bepaald? Een breed gedragen uitgangspunt hiertoe is dat handelingen waardoor een belangrijke wijziging wordt gebracht in de wezenlijke kenmerken van de vennootschap of haar onderneming buiten het domein van het bestuur vallen.[22] Dit betreft handelingen waarvan gezegd kan worden dat aandeelhouders daardoor als het ware kapitaal gaan verschaffen aan c.q. een belang gaat houden in een wezenlijk andere vennootschap.[23] In de HBG-beschikking werd in dit verband gesproken van een majeure wijziging van het 'ondernemingsprofiel',[24] ofwel van "de essentiële kenmerken van de aard en structuur van de onderneming zoals het beleggende publiek die mocht verwachten".[25] Voor het beleggende publiek kan bij een niet-genoteerde vennootschap mijns inziens gevoeglijk worden gelezen: de aandeelhouders.

Een voorbeeld van een handeling die als regel de bestuursbevoegdheid te buiten gaat, is vervreemding van de gehele of nagenoeg gehele onderneming. Een dergelijke handeling komt neer op liquidatie van het vermogen van de vennootschap en beëindiging van haar activiteiten. Aangezien men hier eerst aan toekomt na ontbinding van de vennootschap werd en wordt breed aangenomen dat dergelijke besluiten materieel zijn gelijk te stellen aan een besluit tot ontbinding van de vennootschap.[26] Een besluit tot vervreemding van de gehele onderneming moet daarom uiteindelijk worden genomen door de algemene vergadering en voldoen aan de vereisten voor een besluit tot ontbinding.[27] Een andere benadering is dat door vervreemding van de gehele onderneming een majeure wijziging optreedt in het ondernemingsprofiel en dat de aandeelhouders hierdoor aandelen gaan houden in een wezenlijk andere vennootschap. De voorheen 'bedrijvige' vennootschap verandert immers in een kasgeldvennootschap. Het nemen van dergelijke besluiten gaat om beide genoemde redenen het bestuursdomein te buiten. Het besturen van een vennootschap sluit als regel niet de bevoegdheid in om over haar gehele onderneming te beschikken.[28] Hierbij is een uitzondering te maken voor de overdracht van de gehele onderneming aan een dochtermaatschappij. De organisatie van de activiteiten van de vennootschap, waaronder groepsvorming, is een kwestie van strategie en brengt geen wijziging in het ondernemingsprofiel. Dergelijke besluiten behoren daarom als regel tot de bevoegdheid van het bestuur.[29]

Ten aanzien van de in art. 2:107a lid 1 sub b en c BW genoemde aangelegenheden moet mijns inziens dezelfde maatstaf worden aangelegd in die zin dat het bestuur niet bevoegd is tot handelingen die leiden tot een majeure wijziging van het ondernemingsprofiel of de vennootschappelijke verhoudingen. Het uitgangspunt is evenwel anders, in die zin dat dit beslissingen betreft die

21. In de MvT is overigens nog te lezen dat de in sub c getrokken grens arbitrair is, hetgeen moeilijk te rijmen is met de suggestie dat hierover brede consensus zou bestaan. *Kamerstukken II* 2001/02, 28 179, nr. 3 (MvT), p. 19.
22. Zie o.m. Asser-Maeijer 2-III 2000/258; Van der Heijden/Van der Grinten, Handboek NV/BV 1992/231; Van der Heijden/Dortmond, Handboek NV/BV 2013/203; Asser/Van Solinge & Nieuwe Weme 2-IIb 2019/23; K.H.M. de Roo, a.w. (noot 7), p. 438-440.
23. *Kamerstukken II* 2001/02, 28 179, nr. 3 (MvT), p. 19. HR 13 juli 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA7970 *(ABNAMRO)*, ro. 4.7
24. HR 21 februari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF1486, (*HBG/Boskalis)*, rov. 4.2.4 en 5.2.
25. Hof Amsterdam (OK), 22 januari 2002, ECLI:NL:GHAMS:2002:AD8368, ro. 3.48. Deze elementen worden ook genoemd door de Hoge Raad in o.m. r.o. 5.2 en 6.4.2 van de HBG-beschikking.
26. Of een besluit tot doelwijziging. Zie Van der Heijden/Van der Grinten, Handboek NV/BV, waarin t/m de 8e druk (1968), vervreemding van de gehele onderneming ook in verband werd gebracht met wijziging van het doel. Zie nr. 233.1.
27. In lijn hiermee werd geoordeeld dat een goedkeurend besluit tot vervreemding van de aandelen in de werkmaatschap van een coöperatie - haar enige actief - met dezelfde (verzwaarde) meerderheidseisen diende te worden genomen als een besluit tot ontbinding. Zie hof Amsterdam (OK) 27 februari 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:597, *JOR* 2014/160 m.nt. G.J.C. Rensen *(Coöperatie Trends-in-Center-Aalsmeer (TICA) U.A.* Wordt niet tevens een besluit tot ontbinding genomen dat is mogelijk een besluit tot statuten(doel)wijziging of omzetting vereist ten einde de rechtspersoon conform zijn rechtsvorm c.q. statuten te kunnen laten functioneren. Ik werk dit hier niet verder uit.
28. Onduidelijk hierover is Schwarz, *GS Rechtspersonen,* art. 107a, aant. 4 (19 april 2022), die enerzijds schrijft dat de algemene vergadering bij deze besluiten moet worden betrokken en anderzijds dat 'in theorie beter verdedigbaar' is dat de algemene vergadering hier geen goedkeuring behoeft te verlenen. Of hij hiermee bedoelt dat het een bevoegdheid is van de algemene vergadering of juist van het bestuur en dat die niet aan goedkeuring is onderworpen, is mij niet duidelijk.
29. Men vergelijke art. 2:107a lid 1 sub a BW, dat goedkeuring alleen voorschrijft bij overdracht 'aan een derde' en art. 2:334ff lid 1 BW. Aldus o.m. ook Van der Heijden/Dortmond, Handboek NV/BV 2013/203, 203.2 en 231; K.H.M. de Roo, a.w. (noot 7), p. 440-441.

strategisch van aard zijn en daarom als regel behoren tot het bestuursdomein. Het antwoord op de vraag of in een concreet geval de grenzen van de bestuursbevoegdheid zijn bereikt of niet, is dan ook minder evident dan bij verkoop van de gehele onderneming. Ik merk in dit verband op dat in de HBG-beschikking, waar het een besluit betrof om één van de twee kernactiviteiten van de vennootschap (baggeren) onder te brengen in een joint venture, zowel de Ondernemingskamer als Hoge Raad oordeelden dat van een dergelijke wijziging geen sprake was. Zij betrokken daarbij nadrukkelijk dat HBG in de joint venture "een tweederde – zij het daarmee niet een onder alle omstandigheden absolute controle garanderende – meerderheid zou hebben."[30]

Het gegeven dat een majeur deel van de onderneming wordt ingebracht in een joint venture brengt derhalve als regel op zichzelf geen wijziging in het ondernemingsprofiel zolang de vennootschap daarin de overwegende zeggenschap behoudt.[31] Een ander oordeel komt in beeld, zo kan uit de genoemde jurisprudentie worden afgeleid, indien het bestuur de controle over die activiteiten uit handen zou geven. Hieraan kan worden toegevoegd dat een dergelijke transactie ook doorwerkt in de vennootschappelijke verhoudingen en daarmee een wezenlijke impact zou kunnen hebben op het aandeelhouderschap. Wordt immers de zeggenschap over de onderneming of een zeer substantieel deel daarvan uit handen gegeven, dan beperkt dit de algemene vergadering in haar controlerende rol ten opzichte van het bestuur.

Afronding

Op basis van de wetshistorie en jurisprudentie kan worden geconcludeerd dat art. 2:107a BW niet leidend is bij het begrenzen van de bestuursbevoegdheid bij de bv. Evengoed is bij de bv de bevoegdheid van het bestuur niet onbegrensd. Waar een aangelegenheid niet meer tot 'besturen' kan worden gerekend, is de algemene vergadering bevoegd (art. 2:217 lid 1 BW). Het uitgangspunt is dat het bestuur niet bevoegd is tot handelingen waardoor aandeelhouders aandelen gaan houden in een wezenlijk andere vennootschap en/of hun verhouding tot het bestuur wezenlijk verandert. Hierbij is mede bepalend wat de aandeelhouders in het concrete geval op dit punt mochten verwachten. In zijn algemeenheid kan daarom niet eenduidig worden aangegeven waar de grens moet worden getrokken. Vindt men dit te ruim en/of te vaag dan is te overwegen dit nader te regelen in de statuten.

Prof. mr. W.J.M. van Veen*

30. Ro. 5.2.
31. Het is overigens de vraag of als een nv de 'bovenliggende' partij is in een joint venture, sprake is van een duurzame samenwerking die 'van ingrijpende betekenis' is in de zin van art. 2:107a lid 1 BW. Met de woorden 'van ingrijpende betekenis' is immers beoogd duidelijk te maken dat het moet gaan om een besluit dat voldoet aan het uitgangspunt dat het de identiteit van de vennootschap raakt. *Kamerstukken II* 2001/02, 28 179, nr. 3 (MvT), p. 19.

* Hoogleraar Vennootschaps- en rechtspersonenrecht *Vrije* Universiteit *Amsterdam*, verbonden aan het Zuidas Instituut voor Financieel recht en Ondernemingsrecht (ZIFO), senior counsel Ondernemingsrecht te Amsterdam en vaste medewerker WPNR.
(w.j.m.van.veen@vu.nl/wino.vanveen@bakermckenzie.com)